

at modtage Endringsforslaget under Nr. 1; ja, hvis det fra hans Side skulde være beviist, at det vilde lade os ud over de Vanskeligheder, der nu ere tilstede, da kunde der være Tale derom, da vilde det være en Samvittighedsfag for os, men vi troe, at det netop ikke vil føre os ud over Vanskelighederne, men at disse vilde vedblive at udstrække sig ogsaa over Fremtiden, hvis Lovforslaget blev vedtaget i den Skikkelse, som det vilde faae, hvis dette Forslag blev vedtaget. Det forekommer mig at være meget mærkeligt, at man her siger: „uden Lyndets dertil meddeelte Samtykke“, som om man forudsætter, at Huusbonden gaaer til Lyndet og beder om at faae Lov til at indføre et Skudsmaal i Lyndebogen; detsom der havde staaet „paa Lyndets Forlangende“, synes der at have været bedre Mening deri, men som det her staaer, vil det i alt Fald ikke i mindste Maade føre os ud over de Vanskeligheder, som nu findes, de vilde bibeholdes i høi Grad. Sæt, at der er et ungt umyndigt Lynde, til hvilket Herflabet ved Lyndetens Slutning siger: Ja, Du har vel ikke Noget imod, at jeg tilføjer et Vidnesbyrd i Din Skudsmaalsbog; Lyndet har ikke Mod til at sige Nei dertil, og Herflabet indfører et slet Vidnesbyrd; da har Lyndet ikke engang det at paaberaabe sig, som det nu har, at det er et paatvunget Skudsmaal, man vil altid svare: Du kunde jo have ladet være at modtage det; det bliver allsaa ikke i nogen Henseende bedre stillet. Nei, detsom vi skulde komme ud over det pinlige Forhold, som nu er tilstede baade for Huusbonden og i mange Henseender for Lyndet, maae vi forkaste Endringsforslagene og holde os til Forslaget, som det ligger for. Det subsidiaire Forslag under Nr. 6 b. forekommer mig derimod at være i Overensstemmelse med Lovforslagets Tanke, derfor skal jeg anbefale at vedtage dette og forkaste de øvrige og holde paa Loven, som den er forelagt af Forslagsstillerne.

Råbuel: Det ærede Medlem, som sidst havde Ordet, anførte mod Endringsforslaget under Nr. 1, at det ikke vilde bringe os ud over Vanskelighederne. Det ærede Medlem meente for det Første, at det seer ud, som om

Huusbonden skulde gaae til Lyndet og bede om dets Samtykke til at give Skudsmaal. Enden, saa ere vi jo komne saa meget nærmere til de Herrer, som slet intet Skudsmaal vilde have; naar Huusbonden maa gaae hen og udbejde sig Lyndets Samtykke, synes det, at man saa meget mere hævder Lyndets Ret til at være den enebestemmende i saa Henseende, men forøvrigt kan man ogsaa nok tænke sig, at Huusbonden ikke tager Initiativet her, saa at Lyndet, naar det ønsker et saadant Skudsmaal, gaaer hen og siger: I Henshold til den og den Lovbestemmelse maa der intet Vidnesbyrd indføres i Skudsmaalsbogen, uden jeg giver mit Samtykke dertil, men nu ønsker jeg et saadant Skudsmaal og giver mit Samtykke dertil, detsom Du vil give et saadant. Dernæst meente det ærede Medlem, at der kunde være Fare forbunden dermed, idet et Lyndet i sin ligeoverfor Huusbonden altid noget trykkede Stilling maatte ikke har Mod til at nægte sit Samtykke, men jeg maa dog gjøre opmærksom paa, at naar denne Lov udkommer, vil den efter al Sandsynlighed vække megen Opmærksomhed; detsom den ikke gjør det, detsom en Forandring i Lyndelovens § 59 ikke vækker Opmærksomhed, da falde alle de Herrer's Ord om den store Betydning og Vigtighed bort. Jeg maa antage, at allerede det, at dette Lovforslag ofte er kommet frem og behandlet her, har vakt Opmærksomhed, og at Befolkningen er berebt paa, hvad der vil skee. Naar altsaa et umyndigt Lynde skulde være udsat for denne Fare, fordi det ikke havde Mod til at nægte sit Samtykke, er det at vente, at dets Forældre, Venner, Børgere eller Beslægtede vilde give det det Raad, naar det gaaer i Lyndet: Modtag ikke noget Skudsmaal, giv ikke Dit Samtykke til noget Skudsmaal, uden Du kender Din Huusbond og er Dig bevidst, at Du fortjener et godt Skudsmaal; da vilde saadanne gode Skudsmaal faae en langt større Betydning, end gode Skudsmaal hidtil have haft, naar man veed, at de ere fremgaaede af Huusbondens Nusse om at gavne Lyndet og med dets eget udtrykkelige Samtykke dertil. Jeg tør derfor vedblivende anbefale dette Endringsforslag, jeg troer, at man, ved at vedtage dette og derefter Loven, vil gavne baade de saa-